چاوە هەڵبڕنە ...

ئامادەكردنی: عەلی حەمەڕەشید بەرزنجی

چاوە هەڵبڕنە ، چاوە هەڵبڕنە
گیانە بۆ عیشوە بەس خەت بنوێنە
ئارام لە دڵی عاشق مەسێنە
تۆ بیو جوانیت جەفا مەنوێنە
وەكو عاشقان چاوە هەڵبڕنە

زۆر لە ئێوە گوێتان لەم گۆرانییە بووە كە لە ساڵانی پێشوودا بەدەنگی هونەرمەند(سەمیرە نادر) لە تەلەفزیۆنی كەركوك تۆمار كراوەو لە ئێستاشدا هونەرمەندە لاوەكان دەیڵێنەوە یەكێك لەو هونەرمەندانە خاتو (ئەمەل سەعید كوردی) یە كە بەشێوەیەكی جوان وتویەتیەوە (چاوە هەڵبڕنە چاوە هەڵبڕنە گیانە بۆ عیشوە چاوە هەڵبڕنە) كە لەلای زۆر لەوانەمان كە لەسەرەتاوە گوێمان لێی بووە یادگاری و یادەوەری خۆشی لا بەجێهێشتووین، كە بەتاسەوە ئێستاش گوێی لێدەگرین .

دڵنیام لای ئەوانەش كە بەدەنگی خاتو ئەمەل گوێیان لێی بووە بەهەمان شێوە یادەوەری شیرین و جوانی لا جێهێشتوون،شیعری ئەم گۆرانییەش شاعیرێكە كە لە بەرزنجە لە دایك بووە بەرزنجەییە، ئەویش(ئەحمەد مەزڵوم) ە كە خاوەنی كۆمەڵێك شیعری ناسك و جوانە و لە دیوانێكدا بە ناوی (دیوانی مەزڵوم) (سەید ئەحمەدی شێخ محەمەدی بەنا بەرزنجەیی) لە ساڵی (٢٠١٥)دا چاپی دووەمی كراوە كە مامۆستای كۆچكردوو (ئومێد كاكەڕەش) ئامادەی كردووە و پێداچوونەوەی بۆ كردووە و پێشەكیشی بۆ نوسیوە و (٧٠) شیعری جۆراوجۆری جوان و ناسكی لە خۆ گرتووە .

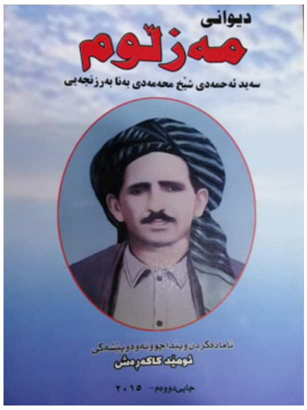

مەزڵوم لە ساڵی ١٩١٦ لە شارۆچکەی بەرزجە لە دایک بووە کە لەگەڵ لەدایک بوونیدا دایکی کۆچی دوایی دەکات کە لە لایەن نەنکی واتە دایکی باوکی گەورە دەکرێ و نازی دەدرێتێ.لەتەمەنی شەش ساڵیدا دەچێتە قوتابخانە و دواتر وازی لێدەهێنێ و دەچێتە حوجرە دواتر دێنە سلێمانی لە مزگەوتی (هەمزە ئاغا)لای مامۆستا (مەلا محەمەدی کوردی) دەست دەکات بەخوێندن و پاشان دەچێتە مزگەوتی (بن تەبەقی هەرمن) و لای مامۆستا (مەلا ڕەحیمی پێرخی) تا عیلمی صرف دەخوێنێ و لە دوای ئەوە واز لە خوێندن دەهێنێ.لەتەمەنی ١٤ ساڵیدا دەست دەکات بە کەسابەت و بازگانی کوتاڵ و وردەواڵە فرۆشتن و دەستگێڕی لەگەڵ دۆستێکی بەناوی(شێخ ساڵح)ی کارژاوی زۆربەی دێهاتەکانی ناوچەی شارەزور و قەرەداغ و بەرزنجە گەڕاون و لەو ماوەیەدا دەستمایەیەکی باشی پێکەوە ناوە و دواکانێکی لە بەرزنجە داناوە،کە دوکانەکەی دەبێتە قەڵەندەرخانە و جێگەی پیاوانی ڕۆشنبیری ئەو سەردەمە و هاتوچۆی شاعیران و ئەدەبدۆستان و سیاسەتمەداران و گەورە پیاوانی میری کە ئاڵوگۆڕی باسی ئەدەبی و ڕۆژگاریان تێدا کردووە.

مەزڵوم هاودەمی شاعیران(موفتی پێنجوێنی و قانع و شێخ سەلام و فەوزی و شێخ نوری شێخ ساڵح و شێخ جەعفەر حسێن بەرزنجی و مەلا شێخ حەیدەری حاجی مامەند)بووە و شیعریان بە یەکتری ناردووە .بەداخەوە مەزڵوم لەتەمەنی ٣٩ ساڵیدا لە ٩/٨/١٩٥٥ دا بە نەخۆشییەکی کتوپڕ کۆچی دوایی کردووە .

ئەوەی کە پێویستە بوترێت کە مەلا محمود کزێڵ ساڵانێکی زۆر دیوانە دەستنوسەکەی لابووە و پاراستوویەتی و لە فەوتان ڕزگاری کردووە ،بەمەبەستی چاپکردنی دیوانەکەش کاک شێخ عومەر کوڕی گەورەی شاعیر دەیدەن بە مامۆستای شاعیر و نوسەری کۆچکردوو ئومێد کاکەڕەش کە دوای ماندوو بوونێکی زۆر بەچاپی دەگەیەنێت.هەروەها مامۆستا حسێن عوسمان نێرگزەجاڕی ئەرکی پێداچوونەوەی دیوانەکەی گرتۆتە

ئێستە.نابێت ئەوەش لە یاد بکرێت کە (نیعمەت خان) خەزانی کاک شێخ عومەر کە دەکاتە بوکی مەزنومی شاعیر هاندەر و هاوکارێکی زۆر باش بووە بۆ ئەوەی کە دیوانی مەزنوم کۆبکرێتەوە و بەو شێوەیە چاپ بکرێت.

دوای ئەوەی کە بڕیارم دا دەربارەی ئەم شیعرە جوان و ناسکە بنوسم سەردانی ماڵی کاک شێخ عومەری کوڕی گەورەی مەزنومی شاعیرم کرد تا لەنزیکەوە گفتوگۆ یان لەگەڵدا بکەم ،مایەی خۆشحاڵیم بوو کە لەو دیدارەدا لەگەڵ هاوڕێی منداڵیم (عبدالقادری شێخ سەعید) کە دەکاتە برازای شاعیر لەماڵی شیخ عومەر هەم دیوانە دەستنوسەکەی شاعیرمان بینی و ئاشنا بووین بەچیرۆکی دۆزینەوەی و ئامادەکارییەکان بۆ چاپکردنی،لە کەشێکی خۆشی پڕ لە شیعر و بەسەرهاتە شیرینەکان و یادەوەرییە جوانەکاندا باسی چۆنیەتی شیعری (چاوە هەڵبڕنە) شمان کرد کە چۆن لەسەرەتادا بەدەنگی هونەرمەند (سەمیرە نادر) وتراوە و ناوی شاعیرەکەیان نەنوسیوە لەو کاتەدا ئەوسا کاک شێخ عومەر خۆی گەیاندووەتە لایان و ئەوانیش ناوەکەیان بە دروستی لەسەر شیعری گۆرانییەکە نوسیوە.

بۆ ئەم مەبەستەش پەیوەندیم کرد بە هونەرمەند(ئەنوەر قەرەداغی) یەوە بە ئاواز و ئامادەکردنی ئەم گۆرانییە،پێی ڕاگەیاندم کە ئاوازەکەی هی هونەرمەند(حسەین قەرەداغی)یە ناسراو بە (حسەین جمبش)،مامۆستا ئەنوەر خۆیشی مۆسیقاکەی بۆ ئامادەی کردووە.بۆیە حەزمکرد لێرەدا لەگەڵ ئەو زانیارییانەدا تەواوی شیعرەکە بڵاوبکەمەوە ،کە لە لاپەڕە(٢١ و ٢٢) ی دیوانەکەیدایە.هیوادارین کە جارێکی تر لەبەرگێکی جوانتر دا چاپ بکرێتەوە و هەموو ئەو شیعرانەی کە لەم چاپەدا دانەنراون بەهەر هۆیەک بێت لە چاپی نوێی دیوانەکەدا دابنرێن.

شێخ عومەر کوڕی گەورەی شاعیر   عەلی حەمەڕەشید بەرزنجی   عبدالقادر شێخ سەعید برازای شاعیر

چاوێ هەڵبێنە

چاوێ هەڵبێنە ، چاوێ هەڵبێنە
گیانە بە عیشوە بەس خۆت بنوێنە
ئارام لـــــــە دڵی عاشق مەسێنە
تۆ بیو جوانیت جەفـــــا مەنوێنە
وەکو عاشقان چـــــاوێ هەڵبێنە

...

بەچینی زوڵف و پەرچەمی زەردت
بەورشە و پرشەی گۆنای بێگەردت
بەلەهجەی خۆش و شیرینی فەردت
هـەر من موبتەلام بە داوی دەردت
ســـا بە نەزاکەت چاوێ هەڵبێنە

...

عـــــــاشقم سەبرم زۆر لا گرانە
ڕاستە (دڵداری پەنهانی)جـــوانە
دڵدار شـــەرمن بێ زۆر بێ ویجدانە
لە کوێ ڕووپۆشین پیشـەی جوانانە؟
ســەرپۆش فڕێدە و چاوێ هەڵبێنە

...

بۆ خــــــۆت ئەزانی گرفتاری تۆم
کردەوەی تۆیە زامانی بەســــۆم
بۆ تۆ دێوانە و دیل و ڕەنجـــ□□م
خۆشم نـــــازانم ڕووە و کوێ بڕۆم
بۆ منی هەژار چـــــاوێ هەڵبێنە

...

ئەزانم نـــــەرم و ناسک و تەڕی
بەخشڵی جـــوانی پۆشتە و بەفەڕی
ڕەنگینی دەڵێی گـــوڵە شەستپەڕی
پێم ناڵێی بۆچی لێمان بەشـــەڕی
یا جوابێ بدە یان چـــاوهەڵبێنە
...
بـــۆ خۆم فامانم ئەبێ بە ئێشم
ئەبێ بـــە نەشتەر دڵەی پڕ ئێشم
ئەبێ بە ئـــازار دەروونی ڕێشم
هەتا کەی سزا و ناســۆر بکێشم
بۆ دەوای دەردەم چـــاوێ هەڵبێنە

تێبینی:
ســودم لە دیـــوانی مەزڵـوم (ســەید ئەحمەدی شێـخ محەمەدی بەنـا بەرزنجەیـی) وەرگرتـــووە ،چـاپی دووه□م/ســاڵی ٢٠١٥ ئامـــادە و پێداچوونەوە و پێشەکی /ئومێد کاکەڕەش و سودیشم لە گێڕانەوەکانی کاک شێخ عومەری کوڕی گەورەی شاعیر وەرگرتووە.
...